

Uchwała Nr IX/211/15
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 26 sierpnia 2015 r.

w sprawie obchodów jubileuszu 550-lecia II pokoju toruńskiego.

Na podstawie § 12 ust. 3 Statutu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjętego Uchwałą Nr X/114/99 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 października 1999 r. w sprawie przyjęcia Statutu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Dz. Urz. Warm.-Maz. z 1999 r. Nr 78, poz. 1375 ze zm.) w związku z art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Stanowisko dotyczące obchodów jubileuszu 550-lecia II pokoju toruńskiego w 1466 r., w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Żuchowski

Załącznik do Uchwały Nr IX/211/15
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 26 sierpnia 2015 r.

Stanowisko

Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego

z dnia 26 sierpnia 2015 r.

dotyczące obchodów jubileuszu 550-lecia II pokoju toruńskiego w 1466 r.

W swej ponad tysiącletniej historii Polska nie zawarła nigdy tak korzystnego traktatu pokojowego jak toruński traktat roku 1466, kończący wojnę Królestwa Polskiego i stanów pruskich z Zakonem Krzyżackim. W 2016 roku minie 550 lat od tego wydarzenia. Na mocy traktatu do Polski powróciło Pomorze Gdańskie z Gdańskiem, Ziemia Chełmińska z Toruniem, Ziemia Michałowska. W granicach państwa znalazły się Żuławy z Malborkiem i Elblągiem oraz dominium warmińskie. Ziemie te zaczęto zwać królewską częścią Prus lub krótko Prusami Królewskimi. Pozostała część państwa krzyżackiego tak zwane stare Prusy stała się lennem Królestwa Polskiego, którą dziś nazywamy Mazurami. Znaczny obszar dzisiejszego Województwa Warmińsko-Mazurskiego dostał się mocą traktatu toruńskiego pod władztwo Królestwa Polskiego a symbolem tegoż władztwa jest obecny herb województwa w którym jagielloński orzeł obejmuje swymi skrzydłami orła pruskiego i warmińskiego baranka. Traktat z roku 1466 gwarantował autonomię przyłączonym ziemiom, stał u początku sejmikowego samorządu i zapewniał przedstawicielom Prus Królewskich miejsce w senacie państwa i sejmie Królestwa. Jednocześnie przyznawał miastom na równi ze szlachtą prawo decydowania o losie prowincji a także prawo wyboru króla polskiego. Elbląg przez ponad trzysta lat był strażnikiem pieczęci prowincjonalnej a biskup warmiński prezesem Stanów Ziem Pruskich. Rok 1466 należy uznać za początek wielkiej kolonizacji naszych ziem poprzez napływ osadników z Ziemi Chełmińskiej, Kujaw, Mazowsza i Podlasia. W ten sposób kształtował się nowy typ mieszkańca i nowa świadomość nie tylko terytorialna, ale i narodowa. Ziemie włączone do Królestwa Polskiego jak i ziemie lenne stały się wieloetniczne, wielokulturowe, tolerancyjne wyznaniowo, szczytując się osiągnięciami naukowymi, kulturalnymi i gospodarczymi.

W krajobrazie historycznym również dziś widoczna jest wspólnota dziejowa naszych ziem charakteryzująca się wielokulturowością, tolerancją wyznaniową a także osiągnięciami nauki oraz kultury. Ustanowienie roku 2016 rokiem jubileuszu 550-lecia II traktatu toruńskiego przyczyni się do ugruntowania nie tylko wiedzy historycznej wśród mieszkańców naszego regionu, ale także ugruntowania znaczenia samorządności oraz pozycji Warmii, Mazur i Powiśla we współczesnej Rzeczypospolitej. Szczególnie ważną rolę do odegrania w tym zadaniu ma szkolnictwo naszego regionu, oraz instytucje kultury i nauki. Liczymy na zaangażowanie się w obchody jubileuszowe samorządów sąsiednich województw: pomorskiego i kujawsko-pomorskiego, których znaczna część terytorium weszła także na mocy traktatu w granice Królestwa Polskiego.

Według słów króla Zygmunta III Wazy były Prusy Królewskie „najbardziej kwitnącą prowincją Rzeczypospolitej”.